

РЕШЕНИЕ

№ 300

гр. Б., 18.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – Б., ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на тридесет и първи март през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев
Габриела Тричкова

при участието на секретаря Герасим Ангушев
като разгледа докладваното от Габриела Тричкова Въззивно гражданско дело
№ 20201200500800 по описа за 2020 година

и за да се произнесе, съдът взе предвид следното:

Производството пред Окръжен съд Б. е образувано по въззивна жалба подадена от Главна дирекция „П.БЗН“, чрез юриск. Е.Р., срещу решение № 1417 от 18.03.2020 г., постановено по гражданско дело № 1479 от 2019 г. на Районен съд гр.Р., в частта, с която са уважени предявените искове от Т. ИВ. Т., с ЕГН *****, от гр.Р., ул.“Г.“ № 9 за заплащане на възнаграждение за положен от него извънреден труд като младши експерт в РС“ПБЗН“ гр.Р. към РД „ПБЗН – Б., към ГДПБЗН С. с месторабота в РСПБЗН гр.Р., ведно със законната лихва, както и мораторна такава.

В подадената жалба се твърди, че атакуваното решение в обжалваната част е неправилно. Сочи се, че същото противоречи на материалния закон и събраните доказателства, като са нарушени процесуалните норми. Излага се, че решението е необосновано, тъй като не са обсъдени възраженията на ответника. Доводите наведени в жалбата, са досежно обстоятелството, че служебното правоотношение на ищеца се урежда единствено със ЗМВР, като законодателят е предвидил възможността държавните служители в системата на МВР, работещи на смени, да полагат нощен труд с продължителност от 8 часа за всеки 24-часов период. Посочва се в жалбата, че не е налице празнота в приетия подзаконов нормативен акт, тъй като такава била изричната воля на законодателя. Именно последният регламентирал съотношението на нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на полагания през нощта труд от държавните служители, работещи на смени в системата на МВР, да е 8:8, а не предвиденото за работещите по трудово правоотношение 8:7. На следващо място се навежда, че съдът неправилно е изтълкувал разширително разпоредбата на чл. 188, ал. 2 от ЗМВР. Посочено е, че специалната закрила на служителите, полагачи нощен труд, е неприложима към установената от чл. 179, ал. 1 от ЗМВР нормална продължителност на работното време през нощта. Излага се, че от приложените доказателства не става ясно ищецът да е работил извън нормата за периода, което да води до заплащане на извънреден труд. Изложени са доводи, че КТ, НСОПЗ и ЗМВР не предвиждат заплащане на извънреден труд, получен след

преобразуване на нощните часове в дневни, с възнаграждението, предвидено за извънреден труд, като КТ не може да намери приложение в служебното правоотношение между страните нито субсидиарно, нито по аналогия. Правното основание на нощния труд на служителите в МВР не е по чл. 8-9 от НСОПЗ, а се съдържа в чл. 179 и 187 от ЗМВР. Твърди се, че НСОПЗ е неприложима, защото с нормата на чл. 187, ал. 9 от ЗМВР е дадена изчерпателна регламентация на отчитането и компенсирането на положения от държавните служители в МВР извънреден труд, като дори и да се приеме, че за положения нощен труд след преизчисляването му в дневен с коефициент 1,143 се дължи възнаграждение в увеличен размер, то такова не било поискано, тъй като претенцията има за предмет заплащане на положен извънреден труд. На следващо място се оспорва размера на присъдените с първоинстанционния акт разноски, като се излага, че няма доказателства за заплащане на адвокатското възнаграждение. Искане се да бъде отменено решението на първоинстанционния съд като бъдат отхвърлени предявените искове. Претендират се разноски.

Изпълнена е процедурата по чл.263 от ГПК, като насрещната страна е подала отговор на жалбата, в който сочи, че същата се явява неоснователна. Излага, че анализът на събраните пред първата инстанция доказателства е правилен, като действително е налице празнота в съответния подзаконов нормативен акт, която трябва да се преодолее чрез субсидиарно приложение на трудовото законодателство /КТ и НСОПЗ/. Навежда се, че обратното поставя държавните служители в МВР в неравностойно положение спрямо работещите по трудово правоотношение. Наведени са доводи, че положеният от ищеца нощен труд правилно е преизчислен с коефициент 1,143 и превишаването на нормата следвало да се заплати именно като извънреден труд. Искане се да бъде потвърдено решението на РС Г.Д.. Претендират се разноски.

Пред настоящата инстанция не са събрани нови доказателства.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция въззивникът Главна дирекция „П.БЗН“ не се явява, не се представлява.

Въззиваемата страна – ищецът Т. ИВ. Т. не се явява, не се представлява. С писмена молба подадена от пълномощникът му се излага становище, че първоинстанционния съдебен акт е правилен и законосъобразен и следва да бъде потвърден, като въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, представена е писмена защита. Претендира се присъждане на разноски за които е представен списък по чл.80 от ГПК и доказателства за извършването на същите.

Окръжен съд-Б., след като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, по отделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното от фактическа страна:

Районен съд-гр.Г.Д. е сезиран с искова молба, предявена от Т. ИВ. Т., с ЕГН *****, от гр.Р., ул.“Г.“ № 9, срещу Главна дирекция „П.БЗН“, в която се твърди, че за периода от 27.12.2016г. до 27.12.2019г. ищецът е работил на смени като младши експерт в РС“ПБЗН“ гр.Р. към РД „ПБЗН – Б., към ГДПБЗН С. с месторабота в РСПБЗН гр.Р., като е положил общо 1728 часа нощен труд, който преизчислен с коефициент 1.143, изчислен по правилото на чл.9, ал.2 от НСОПЗ за превръщането му към дневен труд, води до извънреден труд от 247 часа, които следва да бъдат допълнително заплатени от ответника по силата на чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР. Твърди се, че всеки извънреден час следва да бъде компенсиран с 6,47 лв., изчислено на база основно месечно трудово възнаграждение увеличено с 50%, съгласно чл.187, ал.6 от ЗМВР, т.е. за посочения период ответникът има задължение към ищеца възлизащо на сумата от 1598,00 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба и мораторна лихва възлизаща общо на 214,00 лв., която става изискуема от първо число на месеца следващ месеца на дължимото плащане с краен период до 27.12.2019г.

В хода на първоинстанционното производство е допуснато изменение на предявените искове чрез намаляване на размера им за сумата от общо 1755,68 лв., от която 1548,86 лв. дължимо допълнително възнаграждение за извънреден труд в размер на 214,88 часа за целия процесен период от 27.12.2016г. до 27.12.2019г., както и сумата от 206,82 лв. представляваща мораторна лихва за забава върху неизплатените главници за периода до 27.12.2019г.

В отговора на исковата молба ответникът ГД“ПБЗН“ оспорва предявената искова претенция като неоснователна и недоказана. Твърди, че по отношение на работното време на ищеца, извънреден и нощен труд, полагани от него са приложими разпоредбите на ЗМВР и Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, които изключват приложението на общите ЗДСл и КТ. Като претендира, че в случая не са приложими нормите на общото гражданско законодателство, твърди се, че на ищеца е дължимо единствено възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лв. на час, което му е изплатено. Твърди се в отговора, че ищецът не е полагал извънреден труд, а е работил на редовни смени, включително нощни такива, определени по графици. Ответникът сочи, че ограничението по отношение на нощния труд, определено в Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 е осем часа, работната смята от 22.00 до 06.00 часа е редовна, поради което са неоснователни ищцовите доводи, че нощният труд следва да се преизчислява в дневен с коефициент 1,143, а с коефициент 1. Твърди се, също така, че ако на ищеца бъде заплатено и допълнително възнаграждение за извънреден труд, освен възнаграждението, което му е платено за полагане на нощен труд, ще се получи дублиране на заплащането.

Като излага горните доводи, ответникът моли за отхвърлянето като неоснователни и недоказани на главната и акцесорната осъдителни претенции.

Съдът намира, че фактическата обстановка по делото правилно е изяснена от първата инстанция.

Не е спорно по делото, че ищецът е назначен при ответника на длъжност младши експерт в РС“ПБЗН“ гр.Р. към РД „ПБЗН – Б., към ГДПБЗН С. с месторабота в РСПБЗН гр.Р., и е изпълнявал тази функция през целия период от 27.12.2016г. до 27.12.2019г., като същия е държавен служител.

От заключението на изготвената пред първата инстанция счетоводна експертиза, което не е оспорено от страните се установява, че през периода от 27.12.2016 г. до 27.12.2019 г. ищецът е отработил 203 бр. нощни смени по 8 часа, като отработените нощни часове над 7 часа са в общ размер на 203 часа. Тези часове преизчислени с коефициент 1.143 представляват 232,02 часа дневен труд, като дължимото възнаграждение е в общ размер на 1556,73 лв. Според вещото лице възнаграждението за положен извънреден труд не е изплатено изцяло. След извършени изчисления експертът посочва, че размерът на обезщетението за забава за периода от 26.01.2017г. до 27.12.2019 г. е 193,24 лева.

Събраните по делото доказателствени средства са безпротиворечиви и установяват еднопосочно релевантните факти от предмета на доказване в производството.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Съгласно чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. В случая Окръжният съд констатира, че атакуваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Във връзка с доводите в подадената жалба, съдът намира, че жалбата е неоснователна. Съображенията за това са следните:

Предявеният осъдителен иск намира правното си основание в чл. 178, ал. 1, т. 3 вр. чл. 187, ал. 5, т. 2 от ЗМВР вр. чл. 9, ал. 2 от НСОРЗ вр. чл. 86 от ЗЗДог за заплащане на извънреден труд, получил се след преобразуване на нощен в дневен.

По делото не се спори, че ищецът е държавен служител, полагащ труд по служебно правоотношение в системата на МВР - чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, чийто статут се урежда от ЗМВР /чл. 142, ал. 2/. Предвид характера на заеманата длъжност през процесния период, ищецът е полагал труд през нощта между 22:00 и 06:00 ч. съгласно графици, а отработеното време се е изчислявало сумарно.

Спорният въпрос по настоящото дело е дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служителите в МВР са приложими разпоредбите на КТ и НСОРЗ, и в частност - чл. 9, ал. 2 от същата наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, по

който въпрос, поради наличие на противоречива съдебна практика, с разпореждане от 26.02.2020 г. е образувано тълк. д. № 1/2020 г. на ОСГК на ВКС, по което все още не е постановено тълкувателно решение. Настоящият съдебен състав застъпва тезата, според която в ЗМВР и в приложимите наредби към него, с изключение на отменената Наредба № 81213-407 от 2014 г., липсва правна регламентация относно преобразуване на часовете положен нощен труд в дневен с коефициент 1,143 и поради това следва да се прилагат разпоредбите на НСОПЗ /чл. 9, ал. 2/, а именно - при сумирано изчисляване на работното време нощните часове трябва да се превърнат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време.

Съгласно чл. 176 от ЗМВР, brutното месечно възнаграждение на държавните служители, работещи в МВР, се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Според нормата на чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР, към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд. В разпоредбата на чл. 143, ал. 1 от КТ се съдържа легално определение за извънреден труд - това е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време. По силата на чл. 187, ал. 1 от ЗМВР нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Разпоредбата на чл. 187, ал. 3 от ЗМВР предвижда, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. Съгласно чл. 187, ал. 5, т. 2 от ЗМВР, работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период - за служителите, работещи на смени, а съгласно ал. 6 извънредният труд по ал. 5 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. В чл. 187, ал. 9 от ЗМВР е предвидено, че редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. На основание посочената законова делегация са приети Наредба № 81213-407/11.08.2014 г. /отм. ДВ, бр. 40 от 02.06.2015 г./ и Наредба № 81213-592/25.05.2015 г. /отм. ДВ, бр. 59 от 29.07.2016 г./. Впоследствие е приета Наредба № 81213-776/29.07.2016 г., обн. ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., която е действащата нормативна уредба за процесния период. Разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от Наредба № 81213-407/11.08.2014 г., Наредба № 81213-592/25.05.2015 г. и Наредба № 81213-776/29.07.2016 г. са аналогични и гласят, че за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 06:00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. В Наредба № 81213-592/25.05.2015 г. и Наредба № 81213-776/29.07.2016 г. липсва изрично правило, аналогично на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 81213-407/11.08.2014 г., съгласно което при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22:00 и 06:00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. В чл. 31 от Наредба № 81213-592/25.05.2015 г. и Наредба № 81213-776/29.07.2016 г. е предвидено, че отработеното време между 22:00 и 06:00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове, т. е. липсва специално правило, което да определи методологията за превръщането на отработените нощни часове в дневни при сумирано изчисляване на работното време по отношение на държавните служители в МВР.

Съгласно чл. 188, ал. 2 от ЗМВР, държавните служители, които полагат труд за времето между 22:00 и 06:00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ. НСОПЗ е подзаконов нормативен акт, издаден по приложение на КТ, в който по силата на чл. 9, ал. 2 е предвидено, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т. е. приложимият коефициент е 1,143. Основното възражение на въззивника е, че по отношение на служителите на МВР следва да се прилагат наредбите, издадени от министъра на вътрешните работи, на основание законовата делегация на чл.

187, ал. 9 от ЗМВР, а не НСОПЗ, тъй като първите се явяват специална правна уредба. Съгласно принципните разяснения, съдържащи се в мотивите към т. 23 на Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК, в МВР има служители, назначени по трудови договори, и такива по служебно правоотношение, като тези от втората група са държавни служители по смисъла на ЗДСл и същият намира субсидиарно приложение спрямо тях, понеже обратното разбиране би поставило в неравностойно положение държавните служители в МВР спрямо другите държавни служители, както и спрямо работниците и служителите, работещи по трудови правоотношения, за които се прилага регламентацията по КТ. Макар в действащия ЗМВР да няма законова делегация, препращаща към общия ЗДСл /подобно на § 1а от ДР на ЗМВР, отм. ДВ, бр. 88/2010 г./, доколкото няма изрично уредено нещо друго, ЗДСл намира субсидиарно приложение. Съобразно разпоредбата на чл. 67, ал. 3 от ЗДСл, минималните и максималните размери на основните заплати по нива и степени за държавните служители, размерите на допълнителните възнаграждения по ал. 7, т. 1-5, както и редът за получаването им, се определят с наредба на МС и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. Възприемането на становището, че спрямо държавните служители в МВР не са приложими разпоредбите на НСОПЗ, означава същите да бъдат поставени в неравностойно положение спрямо работниците и служителите, работещи по трудово и служебно правоотношение, чиито правоотношения се регулират от ЗДСл, КТ и НСОПЗ. В подкрепа на този извод е и Решение № 311 от 08.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2018 г., IV г. о., ГК, в което е даден отговор на въпроса "Намират ли субсидиарно приложение разпоредбите на чл. 67, ал. 7, т. 1 и 3 от ЗДСл за заплащане на допълнителни възнаграждения за нощен труд и за работа през официалните празници на държавните служители в системата на МВР при действието на ЗМВР от 2006 г.?" В цитираното решение на ВКС е посочено, че възприемането на обратното разрешение на поставения материално правен въпрос би довело до лишаване на държавните служители в системата на МВР от тези допълнителни възнаграждения за нощен труд и за труд на официалните празници в течение на един продължителен период от време /01.01.2011 г. - 30.06.2014 г./, което би ги поставило в неравностойно положение както спрямо останалите държавни служители, така и спрямо работниците и служителите по трудово правоотношение, които получават такива допълнителни възнаграждения съгласно разпоредбите на чл. 261 и 264 от КТ. Решението е мотивирано с основния правен принцип за равенство и недопускане на дискриминация, закрепен в чл. 6 от КРБ и чл. 14 от ЕКЗПЧОС, както и с разясненията, съдържащи се в цитираното по-горе Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК. Разрешението, според което държавните служители в МВР не следва да бъдат поставяни в по-неблагоприятно положение от работещите по трудово или служебно правоотношение по КТ и ЗДСл, съответства и на чл. 7 от МПИСКП, който е въвел като задължение за държавите-страни по него, сред които е и Република България, да гарантират равенство на правата на лицата, предоставящи наемен труд, без оглед на спецификите на правоотношението, в рамките на което реализират правото си на труд, както и на чл. 31 от ХОП. С оглед горното липсата на изрична правна уредба в ЗМВР и в наредбите по прилагането му, която да предвижда преизчисляването на положения нощен труд в дневен през процесния период, не може да бъде в ущърб на съответните служители в МВР. С цел избягване поставянето на служителите в МВР в неравностойно положение спрямо останалите държавни служители и работещите по трудово правоотношение и постигане на несправедлив резултат, в случая субсидиарно приложение следва да намери чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ. Последната, като наредба от общото трудово законодателство, намира приложение тогава, когато в другите специални подзаконовни нормативни актове, издадени по приложение на ЗДСл или ЗМВР, са налице празноти или са предвидени по-неблагоприятни разпоредби относно условията и размерите на допълнителните възнаграждения и реда за получаването им. Нейното приложение може да се изключи само в случай, че е налице специална правна уредба, която дава в по-голяма степен защита на трудовите права на работещите в системата на МВР, но не и когато такава уредба липсва или урежда по-неблагоприятни условия. Поради това включеният в рамките на дежурството нощен труд на ищеца следва да бъде приравнен на дневно работно време, на която основа бъде определен и реално положеният от него труд за исковия период.

Настоящата инстанция не споделя доводите на въззивника, че разпоредбата на чл. 9 от

НСОРЗ е неприложима поради това, че не са налице визираните в нея предпоставки - "подневно отчитане на работното време", "работа на смени", "трудоово възнаграждение, заработено по трудови норми" и "продължителност на нощното време, по-малка от продължителността на дневното". Нормата на чл. 9 от НСОРЗ урежда различни хипотези. Докато ал. 1 и 3 от нея визират условия за "увеличаване" на трудовото възнаграждение с определен коефициент, ал. 2 се отнася единствено до пресмятане на положениа труд като стойност в часове при сумирано изчисляване на работното време. Това правило е общо, а не специално, поради което не може да се сподели тълкуването, че то е приложимо единствено при условията на ал. 1 и 3 от наредбата. Освен това, правилото, според което за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 06:00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, по-скоро разрешава полагане на нощен труд средно в размер на 8 часа за всеки 24-часов период, без да изключва приравняването му към дневния и приложението на правилата за заплащане на извънредния труд. Ето защо не намира опора аргументът, че за въпросните служители приложимият коефициент е 1, а не 1,143. Довод в подкрепа на това е и обстоятелството, че в Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. също се възприема този коефициент - 1,143, но формулиран по друг математически начин, който води до същия резултат - при сумирано отчитане на отработеното време, общият брой часове положен труд между 22:00 и 06:00 ч. за отчетния период, се умножава по 0,143 и полученото число да се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Това показва, че в Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. е възприет подходът, установен в КТ и НСОРЗ.

От гореизложеното следва, че служителите в МВР, полагащи нощен труд, се ползват от НСОРЗ, която предвижда преобразуване на нощния труд в дневен при сумирано изчисляване на работното време. Това става с коефициент, който е равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установено за подневно отчитане за съответното работно място или длъжност. Нормалната продължителност на дневното работно време при подневно отчитане е 8 часа, а работното време през нощта, при същите условия, е 7 часа, което значи, че коефициентът е 8/7 или 1,143. За всеки отработен месец служителят получава договореното трудово възнаграждение и само при наличие на извънреден труд, отчетен в края на периода /в случая - на тримесечие/, за него се заплаща според уговореното в договора, но с не по-малко увеличение от 50 % /чл. 262, ал. 1, т. 4 от КТ/. Възнаграждението за извънреден труд става дължимо в края на отчетния период. В този смисъл са и Решение № 103 от 27.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 299/2011 г., IV г. о., ГК. и Решение № 14 от 27.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 405/2011 г., IV г. о., ГК.

Горните изводи на настоящия съд не се променят и от постановеното Решение на СЕС от 24.02.2022г. по дело С-262/20, образувано по преюдициалното запитване, отправено от РС-Луковит. В решението е прието, че чл.8 и чл.12, б. "а" от Директива 2003/88ЕО не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работници в публичния сектор е по-кратка от нормалната продължителност на труда през деня. В тази връзка е прието от СЕС, че във всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволят да се компенсира особената тежест на нощния труд. В случая, в българското законодателство до 2020 г. не съществува норма, определяща нормалната продължителност на нощния труд на държавните служители в системата на МВР, поради което отговорът на въпроса по т.1 от решението на СЕС не променя становището на настоящата инстанция, което е изложено по-горе в мотивите. От друга страна, ОС Б. намира, че предвиденото заплащане на нощния труд от 0.25 лв. за всеки отработен час, на което се позовава ответника, не може да компенсира особената тежест на нощния труд, по смисъла вложен в решението на СЕС. Следва да се има предвид, че посочената ставка от 0.25 лв. е определена и в чл.8 НСОРЗ, и работниците по трудово правоотношение също получават допълнително възнаграждение в този размер за всеки отработен час нощен труд, което води до извод, че в това отношение е налице равно третиране между държавните служители в МВР и работещите по трудово правоотношение. Остава обаче различното третиране на двете категории лица по отношение на преобразуването на нощните часове в дневни. А това означава, че посоченото допълнително заплащане от 0.25 лв. на час не

съставлява компенсаторен механизъм за служителите в МВР по начин, различен от прилагания за работещите по трудово правоотношение. Ето защо се налага извод за липсата на такъв механизъм за гарантиране защитата на здравето и безопасността на служителите в МВР с оглед по-голямата продължителност на нощния труд. Останалите придобивки – ранно пенсиониране, безплатна храна, униформено облекло, обезщетения при прекратяване на служебното правоотношение в по-голям размер и др., не могат да бъдат възприети от съда като такива, компенсиращи конкретно тежестта на полагания нощен труд. Изложените по-горе изводи на настоящия съд не се променят и от приетото по т.2 в решението на СЕС, че чл.20 и чл.31 ХОПЕС допускат определената в законодателството на държава-членка нормалната продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. полицаи и пожарникари, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна с тази цел. Тук следва отново да се има предвид, че до 2020 г. няма определена нормална продължителност на нощния труд за полицаите, такава е определена по-късно. А специфичния характер на работа на служителите в МВР, свързана със защита правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред, не могат да бъдат възприети като обективен и разумен критерий, свързан с допустима от закона цел за неприлагане преобразуването на часовете положен нощен труд в дневен. Това е така, защото посочените по-горе придобивки са свързани именно със специфичния характер на длъжността, а не конкретно с полагането на нощен труд. Показателно в тази връзка е, че до м.август 2016 г. наредбите на министъра на МВР са предвиждали преобразуване на нощните часове в дневни, като отпадането му след този момент не е обосновано с никаква допустима от закона цел. Но дори и да се приеме, че подобна цел е налице, както бе посочено по-горе в полза на служителите в МВР не са предвидени мерки за защита и компенсиране на особената тежест на положения нощен труд.

С оглед гореизложеното се налага извод, че неприлагането на правната уредба, касаеща механизма за преобразуване на нощния труд в дневен, с коефициент 1,143, и изплащането му като извънреден, по отношение на служителите в МВР, представлява разлика в третирането, която не се основава на обективен и разумен критерий, т. е. не е свързана с допустима от закона цел и не е съразмерна на тази цел. Съгласно постоянната практика на СЕС, при установяване на наличие на дискриминация, противоречаща на правото на ЕС, и до приемането на мерки за възстановяване на равното третиране, спазването на принципа за равно третиране може да се гарантира единствено, ако на категорията лица в по-неблагоприятно положение се предоставят същите предимства като тези, от които се ползват лицата в привилегированата категория /в този смисъл са решението от 9 март 2017 г. по дело С-406/15, т. 66, решението от 26 януари 1999 г. по дело С-18/95, т. 57, решението от 22 юни 2011 г. по дело С-399/09, т. 51, и решението от 28 януари 2015 г. по дело С-417/13, т. 46/. Лицата в по-неблагоприятно положение трябва да бъдат поставени в същото положение като лицата, които се ползват от съответната привилегия /решението от 11 април 2013 г. по дело С-401/11, т. 35/. В тази хипотеза националният съд е длъжен да не прилага дискриминационната национална разпоредба, без да е необходимо да иска или да изчаква нейната предварителна отмяна от законодателя, и да приложи по отношение на групата лица, които се намират в неравностойно положение, същия режим като този, от който се ползват лицата от другата категория /в този смисъл са решението от 12 декември 2002 г. по дело С-442/00, т. 43, решението от 7 септември 2006 г. по дело С 81/05, т. 46, и решението от 21 юни 2007 г. по дела С-231/06-С-233/06, т. 39/. С оглед горното, липсата на изрична правна уредба в ЗМВР и наредбите по прилагането му, която да предвижда преизчисляване на положения нощен труд в дневен през процесния период, не може да бъде във вреда на съответните служители в МВР. С цел избягване поставянето на служителите в МВР в неравностойно положение спрямо останалите държавни служители и работещите по трудово правоотношение и постигане на несправедлив резултат, в случая субсидиарно следва да се прилага нормата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ. Като акт от общото трудово законодателство, последната намира приложение тогава, когато в другите специални подзаконови нормативни актове, издадени по прилагане на ЗДСл или ЗМВР, са налице празноти или са предвидени по неблагоприятни разпоредби относно условията и размерите на допълнителните възнаграждения и реда за получаването им. Нейното приложение може да се изключи само в

случай, че е налице специална правна уредба, която дава в по-голяма степен защита на правата на работещите в системата на МВР, но не и когато такава уредба липсва или урежда по-неблагоприятни условия.

С оглед изложените съображения и предвид събраните по делото доказателства, Окръжната инстанция приема, че исковата претенция за заплащане на допълнително възнаграждение за положен от ищеца извънреден труд за процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по основание.

От заключението на счетоводната експертиза се установява, че претендираните от ищеца часове не са отчетени по протоколи за положен труд и не са му изплатени. За тях се дължи възнаграждение за положен извънреден труд. Районният съд правилно е приел, че е приложима разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ и на ищеца се дължи допълнително възнаграждение за извънреден труд при сумирано изчисляване на работното време за процесните часове, но неправилно е приел, че същото не следва да бъде увеличено с 50 %. Този негов извод не се споделя от въззивния съд. Същото е присъдено съобразно изменения размер на иска, и първоинстанционния съд включително и въззивния съд не може да присъди повече от това което е претендирано от самия ищец, независимо от заключението на приетата експертиза.

Първата инстанция правилно е присъдила и съответната мораторна лихва, предвид изпадането на ответника в забава по отношение погасяването на основното задължение.

С оглед изложеното, съдът намира, че първоинстанционното решение в обжалваната му част подлежи на потвърждаване.

Предвид изхода на спора, в полза на въззиваемата страна следва да бъдат присъдени сторените по делото разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева. Адвокатските хонорари пред първата и настоящата инстанции не са прекомерни съобразно действителната фактическа и правна сложност на делото и не надвишават минималните размери за този вид производства съгласно приложимата наредба. Във връзка с възраженията в жалбата следва да се отбележи, че в хода, както на първоинстанционното производство така и на въззивното такова са представени договори за правна защита и съдействие, видно от които договорените възнаграждения на процесуалния представител на ищеца са заплатени в брой, поради което жалбата и в тази ѝ част е неоснователна.

На основание чл. 280, ал. 3, т. 3 от ГПК, настоящият въззивен съдебен акт не подлежи на касационна проверка.

Воден от изложените мотиви, Окръжен съд Б., Гражданско отделение, IV въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1417 от 18.03.2020 г., постановено по гражданско дело № 1479 от 2019 г. по описа на Районен съд гр.Р..

ОСЪЖДА Главна дирекция „П.БЗН“, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „П.“ № 171 да заплати на Т. ИВ. Т., с ЕГН *****, от гр.Р., ул. „Г.“ № 9 сумата от 300 /триста/ лева, представляваща сторени разноски за заплатено адвокатско възнаграждение пред настоящата инстанция.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

